

Plan van aanpak voor het vervreemden van religieuze kunst bij sluiting van een kerk

Bij de sluiting van een kerk komt bij het bestuur onherroepelijk de vraag naar voren, wat te doen met het religieuze kunstbezit in de kerk. Wat is de waarde van de voorwerpen, wat kunnen we behouden en wat kan vervreemd worden.

Voor het herbestemmen van de religieuze kunstvoorwerpen hanteert het bisdom Haarlem-Amsterdam onderstaand stappenplan als leidraad:

1. Projectteam samenstellen

Stel een projectteam samen en benoem een coördinator, verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van de herbestemmingen van de kunstvoorwerpen. Voor een goede interne communicatie is aan te bevelen om iemand uit het bestuur in het team te laten plaatsnemen.

2. Het maken van een sluitingsinventarisatie

Laat een sluitingsinventarisatie maken door de Afdeling Erfgoed in Kerken en Kloosters (EKK) van Museum Het Catharijneconvent. Het bisdom heeft hierover met Het Catharijneconvent afspraken gemaakt. Aan de sluitingsinventarisatie is een waardering en bestemmingsadvies gekoppeld van de meest belangrijke voorwerpen van de parochie (kernbezit). Voor informatie en het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met het hoofd van de afdeling, mevr. A. De Kruijf (a.dekruijf@catharijneconvent.nl).

3. Opstellen van het bestemmingsplan

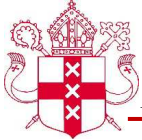
Laat een bestemmingsplan opstellen door iemand van het bestuur of door een speciale commissie in overleg met het bestuur.

In het bestemmingsplan dient overzichtelijk per voorwerp aangegeven te worden wat de beoogde nieuwe bestemming is. Hiervoor kunnen de volgorde van de inventarislijst en de aan de voorwerpen gekoppelde waardering en adviezen als leidraad dienen.

De belangrijkste religieuze voorwerpen van een parochie (kernvoorwerpen) gaan doorgaans mee naar een fusiekerk, regiokerk of nieuwe locatie. Voor religieuze voorwerpen, vastgelegd en omschreven in het rijksregister voor cultureel erfgoed geldt dat er ook toestemming van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) www.cultureelerfgoed.nl voor nodig is. Voor informatie hierover kan men contact opnemen met de heer Strolenberg (f.strolenberg@cultureelerfgoed.nl). Voor andere, minder belangrijke religieuze voorwerpen moet men vaak een nieuwe bestemming zoeken. Hiervoor komen volgens gangbare richtlijnen regioparochies allereerst in aanmerking, daarna andere R.K. parochies of instellingen in Nederland. Het is aan te bevelen om voor de regiokerken een speciale kijkdag te organiseren.

Men kan overtollige religieuze voorwerpen ook aanbieden op de Vraag en Aanbodsite van Het Catharijneconvent (<https://www.catharijneconvent.nl/kennis-advies/erfgoed-kerken-en-kloosters/vraag-en-aanbod/>) Op deze site worden voorwerpen alleen voor kerkelijke doeleinden om niet aangeboden. Voor informatie hierover kan men contact opnemen met mevr. R. Reijerse (r.reijerse@catharijneconvent.nl).

Voor herbestemming van niet-religieuze voorwerpen kan men eventueel een parochieveiling houden.

Voor het verwijderen van luidklokken en orgels dient de Katholieke Klokken en Orgelraad (KKOR) ingeschakeld te worden www.kkor.nl

4. Goedkeuring van het bestemmingsplan bij het bisdom

Zonder bisschoppelijke machtiging mogen de religieuze voorwerpen van een parochie niet worden vervreemd. Het bestemmingsplan dient dan ook door de algemeen econoom van het bisdom, de heer T.J. van der Steen, namens de Bisschop te worden gemachtigd (art. 53 AR-parochie).

5. Uitvoering van het bestemmingsplan

Na goedkeuring van het bisdom kan het bestemmingsplan worden uitgevoerd.

Bij herbestemming van voorwerpen in andere parochies of instellingen dient men een overdrachts- of bruikleenverklaring op te stellen met gegevens van de voorwerpen, zie bijgaande standaardovereenkomst (nog bij te sluiten).

Als praktisch hulpmiddel bij het waarderen en herbestemmen van religieuze voorwerpen heeft Museum Het Catharijneconvent samen met de kerkgenootschappen de **Handreiking Roerend Religieus Erfgoed** ontwikkeld. Deze handreiking kunt u via www.Catharijneconvent.nl bekijken en als pdf downloaden en opslaan (<https://www.catharijneconvent.nl/kennis-advies/erfgoed-kerken-en-kloosters/handleiding-kerkinventaris-protestante-kerken/>).